

Behoort bij besluit van de Gedeputeerde
Staten van Limburg van 29 april 1974
Afdeling, no. BC 31398.

Mij bekend,
De Griffier der Staten

[Handwritten signature]

TOELICHTING ALGEMEEN
BESTEMMINGSPLAN
GEMEENTE BEESEL

projektnr.: 889.6
juni 1972

Behoort bij besluit van
DE RAAD
der gemeente BEESEL
d.d. 20 augustus 1973 no. 19
mij bekend
De secretaris van BEESEL

[Handwritten signature]

INHOUD

1. INLEIDING

2. NATUURLIJKE GEGEVENS GEBIED

· bodem

landschap

oppervlakte en gebruik van de gronden

3. BEVOLKING, BESTAANSBRONNEN

bevolkingsontwikkeling

land- en tuinbouw

recreatie

4. AAN HET PLAN TEN GRONDSLAG LIGGENDE GEDACHTEN

5. GEPLEEGD OVERLEG

6. BLADEN SOCIOGRAFISCHE DOCUMENTATIE

1. Inleiding

Ingevolge het bepaalde in artikel 10 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening is het gemeentebestuur verplicht een bestemmingsplan vast te stellen voor het gebied dat niet tot de bebouwde kom behoort.

Het onderhavige algemeen bestemmingsplan regelt de bestemmingen van het gehele grondgebied van de gemeente Beesel, met uitzondering van het gebied waarvoor detailplannen zijn vastgesteld. Dit zijn in de kern Reuver:

Wildenkamp I en II

Winkelcentrum Wildenkamp I

Offenbeek I en II

Reuver-Noord

en in de kern Beesel:

Hoogstraat

Solberg-Vossenbergh.

2. Natuurlijke gegevens van het gebied¹⁾

Bodem

De bodem bestaat voornamelijk uit oude en jonge rivierafzettingen.

De topografie vertoont kenmerken van een vlechtend rivierensysteem.

Langs de Maas liggende zavelgronden zijn goede akkerbouwgronden, in de zomer soms te droog voor grasland.

De hoogte van het gebied bevindt zich tussen 20 en 30 meter +NAP.

Landschap²⁾

Het landschap wordt in hoofdzaak gekenmerkt door de ligging van de gemeente, tussen de Maas en het op Duits gebied liggende hoogterras.

Het is in het oostelijk deel van de gemeente groot-schalig van karakter en in gebruik als landbouwgrond, met bebouwing langs enkele wegen. Het landbouwgebied tussen de kernen Beesel en Reuver heeft een es-achtig karakter en heeft aan de randen bebouwing (Bussereind, Leeuwen).

Het zuid-oostelijk deel van de gemeente is voor een belangrijk gedeelte bezet met bossen van gemengd karakter, waarin land- en tuinbouwenclaves.

Tussen Reuver en het bed van de Maas liggen kleinere complexen bos- en natuurgebied; in het overgangsgebied tussen de hogere gronden van de Maas liggen enkele beekdalen en verlande meanders van natuurwetenschappelijke waarde.

Het overgangsgebied van laag naar middenteras (in agrarisch gebruik) langs de Maas is landschappelijk belangrijk door een steilrand met fraaie houtopstanden.

---

1) Zie ook bladen 1, 2 en 3 van de sociografische documentatie; bodemkaart en toelichting.

2) Zie ook bladen 5, 6 en 7: Inventarisatie natuur-, bos- en agrarische gebieden en monumenten, met toelichting.

De landbouwenclaves, onder andere op de broekgronden ten zuiden van Beesel, zijn door hun besloten ligging van grote landschappelijke waarde.

Onder de monumenten die het karakter van het landschap mede bepalen kan genoemd worden de buurtschap Ronckenstein, gelegen aan de Schellekensbeek en de kastelen Beesel en Oud-Waterloo.

Oppervlakte en gebruik van de gronden¹⁾

Het gebied buiten de bebouwde kommen omvatte in 1969 een oppervlakte van ruim 2.700 ha, dat was 94% van het totale grondgebied van de gemeente.

Het overgrote gedeelte hiervan (2218 ha) was in agrarisch gebruik; een veel kleiner deel was zogenaamde woeste grond en bos (377 ha).

De oppervlakte natuur- en bosgebied beslaat 13% van de totale oppervlakte der gemeente. (In de provincie Limburg wordt 30% van de totale oppervlakte ingenomen door bos en natuurgebied.)

---

1) Zie documentatieblad 4.

3. Bevolking, bestaansbronnen

Bevolkingsontwikkeling

De groei van de bevolking van de gemeente is tot 1915 als gevolg van de hogere geboorte-overschotten naar verhouding sneller geweest dan in Nederland en in Limburg. Na dit jaar was de procentuele toeneming ongeveer gelijk aan die van Nederland, maar bleef achter bij die van Limburg. Vanaf de eerste jaren na de oorlog was de groei sneller dan de provinciale en nationale groei, hetgeen leidde tot een driemaal zo snelle toeneming als in het gehele land en tweemaal zo snel als in Limburg.

Binnen de gemeente groeide de kern Reuver relatief en absoluut sneller dan de kern Beesel. De totale bevolking bedroeg op 1 januari 1971 10.527, waarvan in de kern Reuver 8.357 (waarvan in de buurt Offenbeek 2.500) en in de kern Beesel 2.170. Per 31 mei 1960 waren deze aantallen voor Reuver 6.581 (waarvan in Offenbeek 1.896) en voor de kern Beesel 1.944.

Het percentage van de bevolking, wonende in het buitengebied, was in 1947 nog 16%, dit was in 1960 gedaald tot 10% en op 1 januari 1970 tot 8,3%.

In het structuurplan wordt een verdere ontwikkeling aangegeven die gaat in de richting van een voortgaande daling van het aantal inwoners in het buitengebied en een verdere concentratie in Beesel en Reuver-Offenbeek.

Land- en tuinbouw¹⁾

Voor 1900 was de landbouw de belangrijkste bestaansbron in de gemeente Beesel.

Industrievestiging heeft daarna, en voornamelijk na 1945, het aandeel van de landbouw in de werkgelegenheid doen afnemen.

In 1960 was nog 14,5% van de mannelijke beroepsbevolking in de landbouw werkzaam, in 1969 nog geen 9%.

---

1) Zie ook bladen sociografische documentatie gemeente Beesel 8, 9, 10, 11, 12 en 13.

Tussen 1955 en 1965 is zowel de oppervlakte cultuurgrond als het aantal bedrijven afgenomen (respectievelijk van 1914 tot 1815 ha en van 294 tot 273).

Er treden verschuivingen op: binnen de landbouw neemt het tuinbouwbedrijf een steeds grotere plaats in. Het aantal tuinbouwers is in bovengenoemde periode met meer dan 50% toegenomen (tot 87). Deze bedrijven beslaan nu $\pm 14\%$ van de totale oppervlakte cultuurgrond, en vroegen in 1965 25% van de totale arbeidsbehoefte.

Rond de kern Beesel bevinden zich voornamelijk landbouw en gemengde bedrijven. In het oostelijk deel der gemeente wordt zowel land- als tuinbouw uitgeoefend. In het zuidelijk gebied bevinden zich enkele boomkwekerijen.

In 1963 is een ruilverkaveling uitgevoerd in het gebied Maasveld (23 ha); in 1969 is gereedgekomen de verkaveling Reuver-Offenbeek (500 ha). In voorbereiding is de vrijwillige ruilverkaveling Beesel ter grootte van 450 ha.

Het aantal glascultures is de laatste jaren gegroeid, de oppervlakte bedraagt $\pm 16,5$ ha.

Recreatie

In het geaccidenteerde bosgebied tussen Reuver en Beesel ligt het particuliere recreatieterrein de Lommerbergen. De oppervlakte is 25 ha en het heeft een capaciteit van ± 2500 personen. Het terrein is bestemd voor verblijfsrecreatie; daartoe zijn ± 250 weekendhuisjes gebouwd en verder is er accommodatie voor caravans en tenten. Uitbreidingsmogelijkheid is aanwezig tot in totaal 330 weekendhuisjes.

De natuur- en bosgebieden, grotendeels in particulier bezit, hebben een functie voor de dagrecreatie.

Het recreatiecentrum de Lommerbergen ligt grotendeels in de tweede beschermingszone van een waterwingebied.

Ten noorden van Beesel ligt een in het agrarisch gebied geïsoleerd industrie- en handelsterrein.

4. Aan het plan ten grondslag liggende gedachten

a. structuurplan en streekplan

Volgens het ontwerp-structuurplan zal het gebied Reuver-Offenbeek, gelegen tussen de toekomstige streekweg en de aan te leggen nationale weg (Swalmen-Kessel), grotendeels in de stedelijke sfeer komen te liggen.

De kern Beesel zal nog enige uitbreiding ondergaan, in hoofdzaak voor het opvangen van eigen groei. De woonfunctie van de kleine gemeenschappen Bussereind en Rijkel zal niet worden uitgebreid.

Bijzondere ruimtelijke ontwikkelingen zullen in het buitengebied niet plaatsvinden, behalve de aanleg van twee belangrijke interlocale wegen: rijksweg Swalmen-Kessel met brug over de Maas en de provinciale streekweg ten oosten van Reuver. Verder is aangegeven parallel aan de Duitse grens het tracé van de toekomstige grensweg.

Het streekplan Venlo e. o. gaat in sommige opzichten verder in op de bestemmingen in het buitengebied dan het structuurplan. Zo wordt ten aanzien van het agrarisch gebied gesteld dat: " het samenstel van inzichten omtrent de meest wenselijke ontwikkeling er mede op gericht is om de agrarische bedrijvigheid tot verdere ontplooiing te brengen op de gronden waar deze vorm van werken naar verwachting onbepaald en tot in lengte van jaren kan worden gecontinueerd" (pagina 57).

Met betrekking tot de recreatie en het natuurschoon wordt opgemerkt: " . . . . bestaat de duidelijke wenselijkheid om ten aanzien van de voor de recreatie en het natuurschoon belangrijke gebieden een onderscheid te maken naar:

a. de complexen, waar de natuurbelangen hoogste prioriteit genieten en diensgevolge strikt dienen te worden beschermd.

b. de complexen, waar naast het natuurschoon ook de belangen van de recreatie en van de land- en tuinbouw een rol spelen" (pagina 59).

Verder wordt de wenselijkheid uitgesproken een differentiatie in recreatiebehoefte aan te brengen door te onderscheiden dagrecreatie en verblijfsrecreatie. Vermenging van beide sferen wordt niet wenselijk geacht.

Het grondgebruik in de agrarische enclaves binnen deze complexen dient gecontinueerd te worden, al zullen hierbij beperkingen moeten worden gesteld.

Het waterwingebied zal nauwkeurig beschermd dienen te worden.

Aldus het streekplan Venlo en omstreken.

b. overige opmerkingen over de bestemmingen

De doelstelling van het gemeentebestuur ten aanzien van het buitengebied, enerzijds het in stand houden en herstellen van de natuur- en boscomplexen en anderzijds het bieden van goede exploitatiemogelijkheden aan het agrarisch bedrijf, is in overeenstemming met de visie neergelegd in het streekplan.

In de natuur- en boscomplexen en gebieden met hoge landschappelijke waarde overweegt het conserverend karakter van de bestemming. In deze natuur- en bosgebieden zullen beperkte voorzieningen voor de dagrecreatie gesitueerd kunnen worden. In de natuurgebieden komen conservering en natuurbehoud in de bestemmingsvoorschriften tot uitdrukking.

De in agrarisch gebruik zijnde gebieden van landschappelijke waarde liggen hoofdzakelijk als enclaves in of nabij bosgebieden. Het huidige agrarische gebruik is toegestaan, niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven en onder meer tuinbouw onder glas is niet toegestaan. Het gaat hier onder mee om het gebied tussen de Willebrordusdijk en de Duitse grens, waar behalve uit landschappelijke overwegingen, ook uit het oogpunt van verkeersveiligheid geen nieuwe bebouwing zal worden toegelaten.

Het agrarisch gebied, uitsluitend bestemd voor agrarisch gebruik, was oorspronkelijk verdeeld in drie bestemmingen van verschillend karakter. Daarbij werd onder meer een agrarisch gebied I onderscheiden. Deze bestemming lag op het gebied tussen de kern Reuver en de toekomstige streekweg en hield in dat hier geen nieuwe vestigingen mogelijk waren; wel zou ten dienste van bestaande bedrijven in dit gebied bebouwing mogelijk zijn. Met deze bestemming werd geanticipeerd op toekomstige ontwikkeling en uitbreiding van het woongebied Reuver. Nadere inventarisatie van de nog bestaande mogelijkheden, onder meer in verband met de herziening van structuurplancijfers, heeft echter geleerd dat het gebied met de oorspronkelijke bestemming agrarisch gebied I in ieder geval in de komende 30 jaar nog niet benodigd is. Deze bestemming is daarom niet langer gehandhaafd. Wel werden de andere twee bestemmingen voor het agrarisch gebied gehandhaafd:

a. het agrarisch gebied II; voor het grootschalige landbouwgebied wordt voor nieuwe bebouwing minimale breedte en oppervlakte van bouwpercelen en inhoud der gebouwen aangegeven.

b. het agrarisch gebied III; kleinschalig van karakter gelegen langs de wegen met agrarische bebouwing. De minimum breedte en oppervlakte der percelen is hier lager gesteld dan in het grootschalig agrarisch gebied.

Het gedifferentieerde karakter van de bestemmingen agrarisch gebied II en III heeft ten doel de bebouwing voor agrarisch gebruik te concentreren, aansluitend aan de bestaande bebouwing in de buurtschappen Rijkel, Bussereind. langs de Keulseweg en andere wegen waarlangs bebouwing aanwezig is.

Het behoud van het open landschap en het voorkomen van willekeurige spreiding van bebouwing in het agrarisch gebied enerzijds en een continue exploitatie van de land- en tuinbouwgronden anderzijds is door de verschillende bestemmingen gewaarborgd.

Bijzondere bestemmingen

Een bijzondere bestemming is gelegd op het gebied waar het recreatiecentrum Lommerbergen is gesitueerd. Dit centrum is gericht op verblijfsrecreatie, met nadruk op weekendhuisjes-accommodatie. Bij het regelen van het gebruik van dit gebied is gelet op de bescherming van het waterwingebied, dat ook het recreatiegebied Lommerbergen omvat.

Aangrenzend aan de toekomstige bebouwde kommen zijn voorzieningen ten algemene nutte geprojecteerd; bij de kernen Reuvel en Beesel een begraafplaats, en ten westen van Reuver gebied voor actieve rekreatie en openbaar groen.

Aangegeven zijn horeca-bestemmingen buiten de kernen, spoorweg- en verkeersdoeleinden.

5. Gepleegd overleg

Voor de totstandkoming van het ontwerp is in verschillende vormen overleg gepleegd met vertegenwoordigers van

- Provinciale Planologische Dienst
- Provinciale Waterstaat
- Provinciale Directie Volkshuisvesting
- Staatsbosbeheer
- Rijkswaterstaat
- Rijksinstituut voor de drinkwatervoorziening
- Rijksdienst voor oudheidkundig bodemonderzoek

Het overleg ingevolge het bepaalde in artikel 8 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening heeft plaatsgevonden door toezending van het ontwerp aan de besturen van de aangrenzende gemeenten Belfeld, Kessel en Swalmen.

Resultaten van het overleg

Bij de bespreking van het ontwerp-algemeen bestemmingsplan in de provinciale planologische commissie kwamen onder meer de volgende onderwerpen ter sprake:

Het industrieterrein

Door de P.P.C. werd gewezen op de verschillende bestemmingen die er in het structuurplan en algemeen bestemmingsplan liggen op het bestaande industrieterrein in Offenbeek. Op het structuurplan staat namelijk een aanmerkelijke inkrimping van de oppervlakte van dit gebied aangegeven en op het algemeen bestemmingsplan is de totale oppervlakte zonder beperking gehandhaafd. De commissie onderschreef de wenselijkheid van een wijziging van de industriebestemming uit een oopgpunt van goede kernvorming en ter verkrijging van een aantrekkelijk woonmilieu. Het kwam de commissie echter vreemd voor, dat de regeling van het industriegebied in het algemeen bestemmingsplan een zodanige inhoud heeft,

dat bestaande industrieën kunnen uitbreiden en nieuwe vestigingen kunnen plaatsvinden. De commissie wees er op dat als de wenselijkheid van amovering ooit kans van slagen wil krijgen er naar de mening van de commissie nu een begin dient te worden gemaakt met het treffen van maatregelen, waardoor een onbeperkte ontwikkeling kan worden tegengegaan.

De verschillen tussen structuurplan en algemeen bestemmingsplan zijn vooral terug te voeren op de financiële consequenties van een bestemming woongebied op een gedeelte van het huidige industriegebied in Offenbeek. Het is voor de gemeente Beesel op dit moment onmogelijk om de aankoop van deze industrieën te financieren. Wel is men op dit moment bezig te onderzoeken hoe verdere uitbreiding kan worden beperkt. Het beleid zal in eerste instantie daarop worden gericht. In de verdere toekomst kunnen dan wellicht verplaatsingen en aankopen plaatsvinden, die een bestemming woongebied mogelijk maken.

Buitengebied

Van de zijde van het Staatsbosbeheer werd de wens te kennen gegeven, dat een viertal kleine gebiedjes, welke thans onder de bestemming "bos" ressorteren, de bestemming "natuurgebied" krijgen, omdat die gebiedjes - te weten uitmonding Huibeek, monding Schellekensbeek, Ronckensteinse Molen en een moerassig bosgebiedje een de zuid-westzijde van de gemeente - een zodanig karakter hebben.

Deze voorgestelde wijziging in bestemming is op de kaart overgenomen.

Transportleiding

De regeling van de in het plan aangeduide transportleiding kwam de Genie onvoldoende voor en wel omdat het betrokken voorschrift slechts een deel van de gewenste bepalingen omvat.

Na overleg met Genie en D. S. M. - Transportmaatschappij is besloten alleen een bouwverbod in de voorschriften op te nemen, aangezien de overige gewenste beschermende bepalingen afdoende geregeld zijn via privaatrechtelijke overeenkomsten.